

Η συμβολή των απόψεων των εκπαιδευτικών στην επιτυχία των δίγλωσσων μαθητών (Μπαϊκούση Σταυρούλα - Ελένη, Παιδαγωγός)

/ Πεμπτουσία

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2cBDD0G>]

Σχετικά με τις απόψεις των εκπαιδευτικών έχει γίνει γνωστό ότι αυτές επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες: προγενέστερες εμπειρίες, στοιχεία της προσωπικότητάς τους, τα πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα και διδακτικές πρακτικές, τις αντιλήψεις των Μ.Μ.Ε, το εκτενέστερο εκπαιδευτικό πλαίσιο (Curti & Ferrin, 1998), από ιδεολογικούς και πολιτικούς παράγοντες (Varghese, 2005) και από τις στάσεις της κοινωνίας. Διότι η κάθε κοινωνία έχει ορισμένες αρχές οι οποίες γίνονται φανερές και στο εκπαιδευτικό σύστημα. Παρόλα αυτά, έχει διαπιστωθεί ότι οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για την ετερότητα είναι δυνατό να αλλάξουν μέσα από κάποιους παράγοντες όπως είναι η επαφή των εκπαιδευτικών με άτομα από διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια (Clark-Goff, 2008 και Cabaroglu & Roberts, 2000).

Παρόλα αυτά, οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών είναι πολύ σημαντικές επειδή εκφράζουν τον τρόπο με τον οποίο καθορίζουν και κατανοούν την κοινωνική πραγματικότητα και επειδή συνδέονται στενά με το περιεχόμενο του γνωστικού αντικειμένου και της διδακτικής διαδικασίας (Song, 2006). Αρκετοί μελετητές επισημαίνουν τις διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζουν στις τάξεις τους οι εκπαιδευτικοί και κυρίως εξετάζουν τις απόψεις που τους οδηγούν να επιλέξουν συγκεκριμένες στρατηγικές και συγκεκριμένη συμπεριφορά διδασκαλίας (Stuart & Thurlow, 2000). Ειδικότερα, οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αποτελούν των «πυρήνα της διδασκαλίας» (Clark-Goff, 2008: 4), διότι εμφανίζονται μέσω των διδακτικών πρακτικών που χρησιμοποιούν στις τάξεις και είναι η βάση για τη λήψη αποφάσεων, την οργάνωση και τη συμπεριφορά των εκπαιδευτικών στη σχολική τάξη (Zheng, 2009). Οι υιοθέτηση διδακτικών πρακτικών και μεθόδων που βρίσκονται σε σύγκρουση με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών είναι δύσκολο να γίνουν αποδεκτές από αυτούς (Hall 2005, Staub & Stern 2002). Συνεπώς, η μελέτη

των αντιλήψεων και στάσεων των εκπαιδευτικών κρίνεται πολύ σημαντική (Banks κ.ά., 2005), γιατί μέσα από αυτές φανερώνονται τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις τους εξαιτίας προηγούμενων εμπειριών και μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε ευκολότερα τον τρόπο που αντιλαμβάνονται την εκπαιδευτική πολιτική και αιτιολογούν τις διδακτικές πρακτικές που χρησιμοποιούν οι ίδιοι. Η αλληλεξάρτηση του τρίπτυχου 'απόψεις εκπαιδευτικών-διδακτικές πρακτικές-προσδοκίες' για την επιτυχία των παιδιών αναδείχτηκε από τους Cho & Cho (1990).

Αναλυτικότερα, οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών και οι πρακτικές που χρησιμοποιούν επηρεάζουν τις ευκαιρίες που δίνονται στους μαθητές από άλλα μεταναστευτικά πλαίσια για να επιτύχουν. Οι εκπαιδευτικοί αποτελούν πρότυπα μίμησης για όλα τα παιδιά και κυρίως τους μαθητές από άλλα πολιτισμικά περιβάλλοντα, διότι με την συμπεριφορά τους μπορούν είτε να διαμορφώσουν ένα θετικό κλίμα στη τάξη απέναντι στη διαφορετικότητα, είτα να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον που μεταφέρει στερεότυπα και προκαταλήψεις (Δραγώνα, 2007).

Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω πλαίσιο, στόχος της παρούσας εργασίας είναι η καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε θέματα διγλωσσίας και δίγλωσσης εκπαίδευσης. Είναι γεγονός ότι έχουν γίνει κάποιες προσπάθειες διερεύνησης των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών, ωστόσο η περαιτέρω διερεύνηση των απόψεων των μελών της εκπαίδευσης, κρίνεται αναγκαία για τη σκιαγράφηση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης των διγλωσσων μαθητών. Οι στόχοι της έρευνας εστιάζονται στη διερεύνηση της

γνώσης των εκπαιδευτικών για τον εννοιολογικό προσδιορισμό της διγλωσσίας και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που αυτός φέρει (γνωστικό- γλωσσικό προφίλ και σχολική επίδοση), τις διδακτικές πρακτικές και μεθόδους που εφαρμόζουν, την κατάρτισή τους και τέλος τις προτάσεις τους για τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στους αλλόγλωσσους μαθητικούς πληθυσμούς. Η παρούσα έρευνα ακολουθεί τη μέθοδο του ερωτηματολογίου με ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου, οι οποίες δόθηκαν σε διάφορες κλίμακες στους εκπαιδευτικούς τεσσάρων νομών. Συνεπώς, επιλέχθηκε αυτή η μέθοδος γιατί θεωρήθηκε ότι θα εξυπηρετούσε καλύτερα τους στόχους της ανά χείρας έρευνας. Όπως σε κάθε έρευνα τα συμπεράσματα υπόκεινται σε περιορισμούς, οι οποίοι οφείλονται στο είδος της έρευνας, την επιλογή του δείγματος ή στα ερευνητικά εργαλεία συλλογής δεδομένων. Το ίδιο συμβαίνει και στην δική μας περίπτωση. Πιο συγκεκριμένα, το μέγεθος του δείγματος των εκπαιδευτικών δεν θεωρείται αντιπροσωπευτικό, λόγο της μικρής ποσότητας υποκειμένων, ωστόσο θεωρήθηκε επαρκής για τη ποσοτική έρευνα μικρής κλίμακας που δεν απαιτεί τη μελέτη μεγάλου αριθμού περιπτώσεων.

(συνεχίζεται)